

HOTĂRÂREA CURȚII (Marea Cameră)

19 iulie 2012(*)

„A doua și A șasea directivă TVA – Taxă aferentă intrărilor – Restituirea excedentului – Plata dobânzilor – Modalități”

În cauza C-591/10,

având ca obiect o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată în temeiul articolului 267 TFUE de High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division (Regatul Unit), prin decizia din 25 noiembrie 2010, primită de Curte la 14 decembrie 2010, în procedura

Littlewoods Retail Ltd și alții

împotriva

Her Majesty's Commissioners for Revenue and Customs,

CURTEA (Marea Cameră),

compusă din domnul V. Skouris, președinte, domnii A. Tizzano, J. N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts și J.-C. Bonichot și doamna A. Prechal, președinți de cameră, doamna R. Silva de Lapuerta, domnii K. Schiemann, E. Juhász, G. Arestis, A. Borg Barthet (raportor) și D. Šváby și doamna M. Berger, judecători,

avocat general: doamna V. Trstenjak,

grefier: doamna A. Impellizzeri, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 22 noiembrie 2011,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru Littlewoods Retail Ltd și alții, de D. Anderson și de L. Rabinowitz, QC, precum și de S. Elliott, barrister;
- pentru guvernul Regatului Unit, de C. Murrell, în calitate de agent, asistat de D. Wyatt, QC;
- pentru guvernul german, de T. Henze, de K. Petersen și de J. Möller, în calitate de agenți;
- pentru guvernul francez, de G. de Bergues și de N. Rouam, în calitate de agenți;
- pentru guvernul cipriot, de K. Lykourgos și de E. Symeonidou, în calitate de agenți;
- pentru guvernul olandez, de C. Wissels, în calitate de agent;
- pentru guvernul finlandez, de H. Leppo, în calitate de agent;
- pentru Comisia Europeană, de R. Lyal și de C. Soulay, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 12 ianuarie 2012,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare privește interpretarea dreptului Uniunii referitor la repararea prejudiciului financiar suferit de o persoană impozabilă ca urmare a plății de către aceasta a unui quantum prea ridicat al taxei pe valoarea adăugată (denumită în continuare „TVA”).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între societățile din grupul Littlewoods (denumite în continuare „Littlewoods”), pe de o parte, și Her Majesty's Commissioners for Revenue and Customs (denumiți în continuare „Commissioners”), pe de altă parte, cu privire la modalitățile de reparare a prejudiciului financiar suferit de Littlewoods ca urmare a unui excedent de TVA plătit.

Cadrul juridic

Reglementarea Uniunii

3 Articolul 8 și anexa A punctul 13 din A doua directivă 67/228/CEE a Consiliului din 11 aprilie 1967 privind armonizarea legislațiilor statelor membre referitoare la impozitele pe cifra de afaceri – structura și procedurile de aplicare a sistemului comun privind taxa pe valoarea adăugată (JO 1967, 71, p. 1303) stabilesc baza de impozitare pentru TVA în special privind livrările și prestările de servicii.

4 Articolul 11 secțiunea C alineatul (1) din A șasea directivă 77/388/CEE a Consiliului din 17 mai 1977 privind armonizarea legislațiilor statelor membre referitoare la impozitele pe cifra de afaceri – sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată: baza unitară de evaluare (JO L 145, p. 1, denumită în continuare „A șasea directivă”) prevede:

„În cazul anulării, al refuzului sau al neplății totale sau parțiale sau în cazul în care prețul este redus după livrare, baza de impozitare se reduce, în consecință, în condițiile stabilite de statele membre.

Totuși, în cazul neplății totale sau parțiale, statele membre pot deroga de la această normă.”
[traducere neoficială]

Reglementarea Regatului Unit

5 Legea din 1994 privind taxa pe valoarea adăugată (Value Added Tax Act 1994, denumită în continuare „VATA 1994”) conține dispoziții privind administrarea, colectarea și aplicarea TVA-ului, precum și dispoziții cu privire la formularea cererilor de atac la o instanță specializată. Această lege permite Commissioners să colecteze TVA-ul datorat însă neplătit de persoanele impozabile, iar acestora din urmă le permite să recupereze sumele plătite cu titlu de TVA în situațiile în care acestea sunt nedatorate. Legea conține și dispoziții privind plata dobânzilor aferente sumelor datorate Commissioners de persoanele impozabile, precum și a dobânzilor aferente sumelor datorate de Commissioners persoanelor impozabile.

6 Articolul 80 din VATA 1994 prevede:

„Dreptul de creanță asupra valorii supraestimate a TVA-ului ori a excedentului de TVA plătit sau

restituirea valorii supraestimate a TVA-ului ori a excedentului de TVA plătit

(1) În cazul în care o persoană

(a) a raportat Comisionarii TVA-ul aferent unei perioade contabile determinate (indiferent de momentul la care aceasta s-a încheiat) și

(b) procedând astfel, a raportat cu titlu de taxă aferentă ieșirilor o sumă care nu era datorată cu acest titlu,

Comisionarii au obligația să crediteze cu această sumă persoana respectivă.

[...]

(1B) În cazul în care o persoană a plătit Comisionarii pentru o perioadă contabilă determinată (indiferent de momentul la care aceasta s-a încheiat) o sumă cu titlu de TVA, care nu reprezenta TVA-ul datorat Comisionarii, din alte motive decât ca urmare a

(a) raportării cu titlu de taxă aferentă ieșirilor a unei sume care nu era datorată cu acest titlu [...]

[...]

Comisionarii au obligația să restituie persoanei respective suma achitată în acest mod.

(2) Comisionarii sunt obligați să crediteze sau să restituie o sumă în temeiul prezentului articol doar pe baza unei cereri formulate în acest scop.

(2A) În cazul în care:

(a) ca urmare a formulării unei cereri prevăzute în prezentul articol în temeiul alineatului (1) sau (1A) menționate anterior, trebuie creditată o anumită sumă unei persoane și

(b) în urma compensării cu orice sume datorate de această persoană în temeiul prezentei legi, o parte sau întreaga sumă rămâne creditată persoanei respective,

Comisionarii au obligația de a plăti (sau de a restitui) persoanei respective quantumul restant din acea sumă.

[...]

(7) Cu excepția celor prevăzute în prezentul articol, Comisionarii nu au obligația de a credita sau de a restitui nicio sumă care le-a fost raportată sau plătită cu titlu de TVA, care nu reprezintă TVA-ul datorat.”

7 În cazul admiterii cererii formulate în temeiul articolului 80 din VATA 1994, persoana imposibilă poate avea de asemenea dreptul de a primi dobânda aferentă excedentului de sumă plătită, calculată în conformitate cu dispozițiile articolului 78 din VATA 1994. Articolul 78 prevede următoarele:

„Dobânda în anumite cazuri de eroare a autorităților

(1) În cazul în care, ca urmare a unei erori a Comisionarii, o persoană

(a) a raportat o sumă cu titlu de taxă aferentă ieșirilor care nu reprezenta taxa aferentă ieșirilor datorată de această persoană și, ca urmare a acestui fapt, Comisionarii sunt obligați în temeiul

articolului 80 (2A) s-a plătească (sau s-a restituie) o sumă persoanei respective sau

(b) nu a solicitat să beneficieze de creditare în temeiul articolului 25 pentru o sumă în legătură cu care are dreptul să o solicite și pe care Commissioners sunt în consecință obligați să o plătească acestei persoane sau

(c) [din alte motive decât într-un caz care intră sub incidența literei (a) sau (b)] a plătit Commissioners cu titlu de TVA o sumă care nu reprezenta TVA-ul datorat și pe care Commissioners sunt, în consecință, obligați să o restituie acestei persoane sau

(d) și s-a plătit cu întârziere o sumă datorată acestuia de către Commissioners în legătură cu TVA,

atunci, dacă și în măsura în care Commissioners nu sunt obligați să procedeze astfel, cu excepția prezentului articol, aceștia vor plăti persoanei respective dobânda aferentă sumei în cauză pentru perioada relevantă, însă sub rezerva următoarelor dispoziții din prezentul articol.

[...]

(3) Dobânda prevăzută în prezentul articol trebuie plătită la rata aplicabilă conform articolului 197 din Legea finanțelor din 1996 [Finance Act 1996]. [...]"

8 Dobânda prevăzută în articolul 78 din VATA 1994 se calculează prin trimitere la articolul 197 din Legea finanțelor din 1996 și la Regulamentul din 1998 privind taxele și celelalte impozite indirecte aplicabile pasagerilor liniilor aeriene [Air Passenger Duty and Other Indirect Taxes (Interest Rate) Regulations 1998]. Efectul general al acestor dispoziții este că, începând din anul 1998, ratele dobânzii sunt stabilite, în sensul articolului 78, potrivit unei formule care face trimitere la rata medie de bază de împrumut practică de țase bânco de compensare, denumită „rata de referință”. Ratele dobânzii aferente perioadei cuprinse între 1973 și 1998 sunt indicate în tabelul 7 din Regulamentul din 1998. Rata dobânzii aplicabile conform articolului 78 este rata de referință minus 1 %. Articolul 78 definește „perioada relevantă” pentru care se plătește dobânda. În acțiunea principală, această perioadă începe de la data la care Commissioners au primit excedentul de plată și se termină la data la care Commissioners autorizează plata sumei cu privire la care se datorează dobânda.

Acțiunile principale și întrebările preliminare

9 Potrivit instanței de trimitere, de la introducerea TVA-ului în Regatul Unit în cursul anului 1973, reclamantele din acțiunea principală, cu excepția societății holding Littlewoods Limited, au desfășurat activități de vânzare la domiciliu pe bază de catalog. În cadrul acestor activități, societățile menționate distribuiau cataloage și vindeau produsele cuprinse în aceste cataloage prin intermediul unor rețele de „agenți”. Agenții câștigau un comision pentru vânzările pe care le realizau personal sau prin intermediari („achiziții efectuate prin intermediul terților”). Comisionul, care putea fi perceput în numerar, era aplicat asupra achizițiilor anterioare realizate de agenții înșiși sau, la o rată superioară, asupra achizițiilor viitoare.

10 Între 1973 și octombrie 2004, comisionul aplicat asupra achizițiilor efectuate prin intermediul terților a fost considerat în mod eronat o plată pentru serviciile prestate de agent în favoarea Littlewoods. Acest comision ar fi trebuit să fie considerat, atât din punctul de vedere al dreptului Uniunii, cât și din cel al dreptului național, o reducere aplicată asupra achizițiilor anterioare, dacă fusese perceput în numerar sau aplicat asupra acestor achiziții, sau asupra achizițiilor viitoare, dacă fusese aplicat la o rată superioară asupra achizițiilor viitoare. Prin urmare, Littlewoods a plătit un excedent de TVA pentru anumite livrări sau prestații, deoarece

valoarea impozabil? a bunurilor furnizate de aceasta a fost considerat? în mod eronat mai mare decât era în realitate.

11 Instan?a de trimitere consider?, prin urmare, c? excedentul pl?tit nu era datorat în mod legal în temeiul Directivei 67/228, în ceea ce prive?te exerci?iile financiare anterioare anului 1978, ?i în temeiul Directivei 77/388, în ceea ce prive?te perioada începând cu anul men?ionat.

12 Littlewoods a depus la Commissioners cereri pentru restituirea excedentului de TVA pl?tit. Din octombrie 2004, Commissioners au rambursat Littlewoods un excedent de TVA pl?tit, în valoare de 204 774 763 GBP. Rambursarea a fost realizat? conform articolului 80 din VATA 1994.

13 În temeiul articolului 78 din VATA 1994, rambursarea a cuprins ?i plata unei dobânzi simple în cuantum de 268 159 135 GBP.

14 În ac?iunile aflate pe rolul instan?ei de trimitere, Littlewoods solicit? acordarea unor sume suplimentare în cuantum total de aproximativ 1 miliard GBP. Littlewoods consider? c? respectivele sume reprezint? avantajul de care a beneficiat Regatul Unit al Marii Britanii ?i Irlandei de Nord prin utilizarea sumelor principale reprezentând excedentul de TVA care a fost pl?tit. Littlewoods sus?ine ca aceste sume au fost calculate prin raportare la ratele dobânzii compuse aplicabile împrumuturilor efectuate de guvernul Regatului Unit în perioada în discu?ie. Cuantumul indicat ar lua în considerare dobânda simpl? care a fost deja pl?tit?.

15 În cadrul ac?iunilor principale, Littlewoods invoc? dou? c?i de atac întemeiate pe dreptul na?ional, ?i anume o ac?iune în restituirea taxelor percepute în mod nelegal, denumit? în mod obi?nuit „ac?iunea Woolwich” („Woolwich claim”), precum ?i o ac?iune în restituirea sumelor pl?tite ca urmare a unei erori de drept („mistake-based claim”).

16 În această privin??, instan?a de trimitere subliniaz? c? termenul de prescrip?ie aplicabil unei ac?iuni Woolwich este de 6 ani începând de la data la care s-a pl?tit excedentul de tax?, în timp ce termenul de prescrip?ie aplicabil unei ac?iuni în restituire întemeiate pe o eroare de drept este de 6 ani, începând de la data la care persoana interesat? a descoperit eroarea sau ar fi putut s? o descopere cu diligen?e rezonabile.

17 Instan?a de trimitere consider? c? aceste termene de prescrip?ie prev?zute de dreptul na?ional sunt în conformitate cu cerin?ele dreptului Uniunii.

18 În cadrul ac?iunilor principale, este cert c?:

– în perioada cuprins? între 1973 ?i octombrie 2004, Commissioners au colectat cuantumul TVA-ului în cauz? cu înc?lcarea dreptului Uniunii ?i a dreptului na?ional;

– potrivit dreptului Uniunii ?i dreptului na?ional, Littlewoods are dreptul la restituirea excedentului de TVA pl?tit, din moment ce respectivele sume au fost pl?tite Commissioners;

– în temeiul dispozi?iilor legale na?ionale relevante, societ???ii Littlewoods i s-a pl?tit ?i dobânda simpl?, calculat? conform acestor dispozi?ii, ?i

– nu sunt îndeplinite condi?iile pentru formularea unei ac?iuni în r?spundere civil? îndreptate împotriva statului pentru înc?lcarea dreptului Uniunii.

19 Potrivit instan?ei de trimitere, niciuna dintre cele dou? c?i de atac invocate de Littlewoods nu este aplicabil? în spe??. Această instan?? consider? c? excedentul de TVA pl?tit putea fi recuperat doar prin intermediul unei cereri formulate în temeiul articolului 80 din VATA 1994 ?i c? unicul temei pe care îl putea invoca Littlewoods pentru a solicita plata unor dobânzi este articolul

78 din aceeași lege. În consecință, prin aplicarea în mod exclusiv a dreptului național, cererile prezentate de Littlewoods ar trebui respinse în temeiul articolelor 78 și 80 menționate anterior.

20 Instanța de trimitere are însă îndoieli cu privire la compatibilitatea acestei soluții cu dreptul Uniunii.

21 În aceste condiții, High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division, a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) În ipoteza în care o persoană impozabilă a plătit un excedent de TVA care a fost colectat de statul membru contrar cerințelor legislației Uniunii [...] cu privire la TVA, despăgubirea prevăzută de statul membru este conformă dreptului Uniunii [...] dacă aceasta constă în rambursarea excedentului de sumă principală plătită și în plata dobânzii simple aferente acestei sume în conformitate cu legislația națională, precum articolul 78 din [VATA] 1994?

2) În caz contrar, dreptul Uniunii, [...] impune ca despăgubirea prevăzută de un stat membru să acopere rambursarea excedentului de sumă principală plătită și plata dobânzii compuse ca mărșur a valorii de utilizare a excedentului de sumă plătit de care a beneficiat statul membru și/sau ca mărșur a valorii de utilizare a banilor de care nu a putut beneficia persoana impozabilă?

3) În cazul unui răspuns negativ atât la întrebarea 1), cât și la întrebarea 2), ce trebuie să acopere despăgubirea impusă statului membru de dreptul Uniunii în plus față de rambursarea excedentului de sumă principală plătită, având în vedere valoarea de utilizare a plății excedentare și/sau dobânda?

4) În cazul unui răspuns negativ la întrebarea 1), principiul efectivității din dreptul Uniunii [...] impune unui stat membru să nu aplice restricțiile din dreptul național (precum articolele 78 și 80 din VATA 1994) în privința oricărui acțiuni sau despăgubiri de drept intern care, în lipsa acestor restricții, ar putea fi utilizate de persoana impozabilă pentru a-și valorifica dreptul conferit de dreptul Uniunii [...] stabilit în răspunsurile Curții la primele trei întrebări sau este suficient ca instanța națională să nu aplice astfel de restricții decât în privința uneia dintre aceste acțiuni sau despăgubiri de drept intern?

Pe ce alte principii ar trebui să se întemeieze instanța națională pentru a asigura exercitarea acestui drept conferit de dreptul Uniunii [...] în conformitate cu principiul efectivității din dreptul Uniunii [...]?”

Cu privire la întrebările preliminare

22 Prin intermediul întrebărilor formulate, care trebuie analizate împreună, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă, într-o situație precum cea în discuție în acțiunile principale, în care un excedent de TVA colectat prin nerespectarea dreptului Uniunii a fost restituit persoanei impozabile în cauză, este în conformitate cu dreptul Uniunii faptul că dreptul național prevede plata dobânzii simple calculate asupra sumei respective sau dacă dreptul Uniunii impune ca dreptul național să prevadă plata unei dobânzi compuse, ca mărșur a valorii de utilizare a excedentului de sumă plătită și/sau ca mărșur a valorii de utilizare a acestui excedent de care nu a putut beneficia persoana impozabilă, ori o altă modalitate de reparare a prejudiciului, care, în acest caz, îi este solicitat Curții să fie specificat. Instanța de trimitere întreabă care sunt consecințele pe care ar trebui să le deducă în cazul incompatibilității normei naționale aplicabile cu dreptul Uniunii.

23 În această privință, trebuie subliniat cu titlu introductiv că, astfel cum rezultă din decizia de trimitere, în cadrul acțiunii principale, Littlewoods nu a introdus o acțiune în despăgubire

întemeiat? pe înc?lcarea dreptului Uniunii de Regatul Unit, ci o ac?iune privind rambursarea TVA-ului perceput cu înc?lcarea dreptului Uniunii.

24 Reiese dintr-o jurispruden?? constant? c? dreptul de a ob?ine rambursarea unor impozite percepute într-un stat membru cu înc?lcarea prevederilor dreptului Uniunii reprezint? consecin?a ?i completarea drepturilor conferite particularilor de dispozi?iile dreptului Uniunii, astfel cum au fost interpretate de Curte (a se vedea în special Hot?rârea din 9 noiembrie 1983, *San Giorgio*, 199/82, Rec., p. 3595, punctul 12, ?i Hot?rârea din 8 martie 2001, *Metallgesellschaft ?i al?ii*, C-397/98 ?i C-410/98, Rec., p. I-1727, punctul 84). A?adar, statele membre sunt obligate, în principiu, s? ramburseze impozitele percepute cu înc?lcarea dreptului Uniunii (Hot?rârea din 14 ianuarie 1997, *Comateb ?i al?ii*, C-192/95-C-218/95, Rec., p. I-165, punctul 20, Hot?rârea *Metallgesellschaft ?i al?ii*, citat? anterior, punctul 84, Hot?rârea din 2 octombrie 2003, *Weber's Wine World ?i al?ii*, C-147/01, Rec., p. I-11365, punctul 93, precum ?i Hot?rârea din 12 decembrie 2006, *Test Claimants in the FII Group Litigation*, C-446/04, Rec., p. I-11753, punctul 202).

25 În plus, trebuie amintit c? atunci când un stat membru a încasat impozite cu înc?lcarea normelor de drept al Uniunii, Curtea a stabilit c? justi?iabilii au dreptul la restituirea nu numai a impozitului perceput f?r? temei, ci ?i a sumelor pl?tite acestui stat sau re?inute de acesta în leg?tur? direct? cu impozitul respectiv. Aceasta cuprinde ?i pierderile reprezentate de indisponibilizarea sumelor de bani ca urmare a exigibilit??ii premature a impozitului (a se vedea Hot?rârile citate anterior, *Metallgesellschaft ?i al?ii*, punctele 87-89, ?i *Test Claimants in the FII Group Litigation*, punctul 205).

26 Rezult? din jurispruden?a citat? anterior c? principiul oblig?rii statelor membre s? restituie cu dobând? impozitele percepute cu înc?lcarea dreptului Uniunii decurge din acest din urm? drept.

27 În absen?a unei reglement?ri la nivelul Uniunii, revine ordinii juridice interne din fiecare stat membru atribu?ia de a prevedea condi?iile în care se impune acordarea acestor dobânzi, în special rata ?i modul de calcul al dobânzilor (dobânzi simple sau dobânzi compuse). Aceste condi?ii trebuie s? respecte principiile echivalen?ei ?i efectivit??ii, ceea ce înseamn? c? nu trebuie s? fie mai pu?in favorabile decât cele aplicabile unor cereri similare întemeiate pe dispozi?ii de drept intern ?i nici concepute astfel încât s? fac? practic imposibil? exercitarea drepturilor conferite de ordinea juridic? a Uniunii (a se vedea în acest sens Hot?rârea *San Giorgio*, citat? anterior, punctul 12, Hot?rârea din 2 octombrie 2003, *Weber's Wine World ?i al?ii*, citat? anterior, punctul 103, precum ?i Hot?rârea din 6 octombrie 2005, *MyTravel*, C-291/03, Rec., p. I-8477, punctul 17).

28 Astfel, potrivit unei jurispruden?e constante, principiul efectivit??ii interzice statelor membre s? fac? practic imposibil? sau excesiv de dificil? exercitarea drepturilor conferite de ordinea juridic? a Uniunii (a se vedea Hot?rârea din 7 ianuarie 2004, *Wells*, C-201/02, Rec., p. I-723, punctul 67, precum ?i Hot?rârea din 19 septembrie 2006, *i-21 Germany ?i Arcor*, C-392/04 ?i C-422/04, Rec., p. I-8559, punctul 57).

29 În spe??, trebuie constatat c? acest principiu impune ca normele na?ionale care privesc în special calculul dobânzilor eventual datorate s? nu aib? drept efect privarea persoanei impozabile de o desp?gubire adecvat? pentru pierderea suferit? prin plata nedatorat? a TVA-ului.

30 Revine instan?ei de trimitere obliga?ia s? stabileasc? dac? aceast? situa?ie se reg?se?te în ac?iunea principal?, având în vedere ansamblul circumstan?elor litigiului principal. În aceast? privin??, trebuie ar?tat c? din decizia de trimitere rezult? c?, în temeiul prevederilor articolului 78 din VATA 1994, *Commissioners* au pl?tit societ??ii *Littlewoods* dobânzi aferente TVA-ului colectat cu înc?lcarea dreptului Uniunii. În temeiul acestor prevederi, *Littlewoods* a ob?inut plata dobânzii simple în cuantum de 268 159 135 GBP, reprezentând dobânda datorat? pe o perioad? de aproximativ 30 de ani, care dep??e?te cu mai mult de 23 % cuantumul sumei principale, în

valoare de 204 774 763 GBP.

31 Pentru a verifica dacă principiul echivalenței este respectat în acțiunea principală, trebuie amintit că respectarea acestui principiu presupune că norma națională în discuție se aplică fără distincție atât acțiunilor întemeiate pe încălcarea dreptului Uniunii, cât și celor întemeiate pe nerespectarea dreptului intern care au un obiect și o cauză asemănătoare. Cu toate acestea, principiul echivalenței nu poate fi interpretat în sensul că obligă un stat membru să extindă regimul său intern cel mai favorabil la toate acțiunile introduse într-un anumit domeniu de drept. Pentru a se asigura că acest principiu este respectat, instanța națională, singura care cunoaște direct modalitățile de exercitare a acțiunilor în restituire formulate împotriva statului, are obligația să verifice dacă modalitățile procedurale destinate să asigure în dreptul intern protecția drepturilor conferite justițiabililor de dreptul Uniunii sunt conforme cu acest principiu și să examineze atât obiectul, cât și elementele esențiale ale acțiunilor de natură internă presupuse a fi similare. În acest scop, instanța națională trebuie să verifice similitudinea acțiunilor respective din punctul de vedere al obiectului, al cauzei și al elementelor esențiale (a se vedea în acest sens Hotărârea din 29 octombrie 2009, Pontin, C-63/08, Rep., p. I-10467, punctul 45 și jurisprudența citată).

32 Potrivit instanței de trimitere, aplicarea articolului 78 din VATA 1994 are drept efect excluderea aplicării a două acțiuni prevăzute de „common law”, și anume acțiunea Woolwich și acțiunea în restituire întemeiată pe o eroare de drept. În esență, instanța de trimitere solicită să se stabilească dacă, în cazul în care se constată că articolele 78 și 80 din VATA 1994 nu sunt conforme dreptului Uniunii, neaplicarea restricției prevăzute de acestea în ceea ce privește acțiunea Woolwich ar putea determina în acțiunea principală o plată a dobânzii conform dreptului Uniunii sau dacă, în acest scop, aplicarea restricției menționate ar trebui exclusă cu privire la toate acțiunile sau modurile de despăgubire prevăzute de „common law”.

33 Astfel cum rezultă dintr-o jurisprudență constantă, în situația existenței unei norme de drept incompatibilă cu dreptul Uniunii direct aplicabil, instanța națională este obligată să înlăture aplicarea respectivei norme naționale, având în vedere că această obligație nu limitează puterea instanțelor naționale competente de a aplica, dintre diversele procedee din ordinea juridică internă, pe cele care sunt adecvate pentru protecția drepturilor individuale conferite de dreptul Uniunii (în acest sens a se vedea în special Hotărârea din 27 octombrie 1993, van Gemert-Derks, C-337/91, Rec., p. I-5435, punctul 33, Hotărârea din 22 octombrie 1998, IN. CO. GE. 90 și alții, C-10/97-C-22/97, Rec., p. I-6307, punctul 21, și Hotărârea din 19 noiembrie 2009, Filipiak, C-314/08, Rep., p. I-11049, punctul 83).

34 Având în vedere ansamblul considerațiilor de mai sus, trebuie să se răspundă la întrebările adresate că dreptul Uniunii trebuie interpretat în sensul că impune ca persoana impozabilă care a plătit un excedent de TVA, perceput de statul membru în cauză cu încălcarea legislației Uniunii în materie de TVA, să aibă dreptul la restituirea taxei percepute contrar dreptului Uniunii, precum și dreptul la plata unor dobânzi aferente sumei care reprezintă taxa menționată. Revine dreptului național obligația de a stabili, cu respectarea principiilor efectivității și echivalenței, dacă la suma principală trebuie aplicate dobânzi conform unui sistem de dobânzi simple, unui sistem de dobânzi compuse sau unui alt sistem de stabilire a dobânzilor.

Cu privire la cheltuielile de judecată

35 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Marea Cameră) declară:

Dreptul Uniunii trebuie interpretat în sensul că impune ca persoana impozabilă care a plătit un excedent de taxă pe valoarea adăugată, percepută de statul membru în cauză cu încălcarea legislației Uniunii în materie de taxă pe valoarea adăugată, să aibă dreptul la restituirea taxei percepute contrar dreptului Uniunii, precum și dreptul la plata unor dobânzi aferente sumei care reprezintă taxa menționată. Revine dreptului național obligația de a stabili, cu respectarea principiilor efectivității și echivalenței, dacă la suma principală trebuie aplicate dobânzi conform unui sistem de dobânzi simple, unui sistem de dobânzi compuse sau unui alt sistem de stabilire a dobânzilor.

Semnături

* Limba de procedură: engleza.